

Diaconaal jaarverslag 2021

1. Vooraf

De Protestantse Gemeente Nieuwerkerk a/d IJssel heeft in haar missie onder meer aangegeven een diaconale gemeente te willen zijn. Het College van Diakenen vervult daarbij graag een stimulerende en ondersteunende rol en geeft met dit jaarverslag een beeld van de activiteiten en resultaten in 2021. Graag spreken we daarbij dank uit aan de gemeenteleden die ook in 2021 weer ruimhartig dit werk ondersteunden door persoonlijke inzet, door financiële bijdragen of concrete gaven voor de voedsel- of kledingbanken en ZWO.

Het kalenderjaar 2021 stond voor het tweede jaar achtereen wereldwijd in het teken van de *coronacrisis*. Door de maatregelen om verspreiding van het *covid-19 virus* te voorkomen, begon en eindigde het jaar met een *lockdown* ingesteld in reactie op een golf aan besmettingen. Daarnaast stond vaccineren van de bevolking hoog op de agenda. Alle maatregelen hadden grote invloed op alle geledingen binnen de kerk en ook op dat van de diaconie. Er werd maandelijks vergaderd, maar vanwege het virus waren er gedurende het jaar maar enkele fysieke vergaderingen. Veelal was er contact via een chat applicatie, emailberichten of videoconference. Het dagelijks bestuur had frequent onderling overleg. In augustus werd in de buitenlucht een bindingsbijeenkomst gehouden, tevens het moment van afscheid van een diaken en de verwelkoming van een nieuwe diaken.

In 2021 verlengden drie diakenen hun termijn. Eén diaken is afgetreden. In haar plaats mochten wij één nieuwe diaken verwelkomen. Het totaal aantal bleef 11 diakenen. Hiermee bleef er één vacature van diaken open staan, die helaas niet kon worden vervuld. De diaconie hoopt dat gemeenteleden zich geroepen voelen in het ambt van diaken mee te werken aan de ondersteuning van onze naasten in nood, dichtbij en veraf en daarmee die vacature te vervullen. Een aantal diakenen ondervonden hinder bij hun werk vanwege (ernstige) gezondheidsklachten en familieomstandigheden. De penningmeester en voorzitter hebben zitting in het Moderamen. Alle diakenen maken deel uit van de Kerkenraad.

In 2021 namen wij afscheid van Ds. Marjolein Verschoor en Ds. Peter Treep. Aan hun - vanwege de coronacrisis - bescheiden afscheid, mocht de diaconie een bijdrage leveren.

2. Diaconaat in de liturgie

Inzameling van gaven

Het diaconaat in de liturgie is direct zichtbaar in de inzameling van de gaven, de viering van het avondmaal en in de ZWO-diensten. De diaconale inzamelingen kunnen worden onderscheiden in landelijke afdracht collectes voor Kerk in Actie, inzamelingen voor eigen algemene middelen, doelcollectes (waaronder de Avondmaalscollectes) en ZWO-bestemmingen.

De algemene middelen van de diaconie zijn nodig ter bekostiging van activiteiten zoals de zomervouchers, de kerstpakketten, de kerstviering en de zogenaamde 'stille hulp'.

De eigen doel- en avondmaal collectes in 2021 zijn onder punt 7 nader gespecificeerd.

Vanwege de *coronacrisis* is in 2020 het digitaal collecteren ingevoerd. Middels een link (beeld van een collectezak) op de wekelijkse zondagsbrief en op de kerkelijke website kan men rechtstreeks doneren via een speciaal portal, door een iDEAL bankoverboeking. Hiervan werd door de gemeenteleden goed gebruik gemaakt. Gedurende het verslagjaar, bleek dat er minder collectemomenten waren als in de kerk gebruikelijk is, maar dat de overgeboekte bedragen evident hoger waren.

Diensten

Vanwege het *coronavirus* vonden op advies van het kerkelijke 'OMT' diensten of geen doorgang of met een beperkte groep kerkgangers. Bij de diensten kon vaak alleen de diaken van dienst aanwezig zijn. De wijze van collecteren kreeg een andere vorm. Er werd alleen gecollecteerd bij de uitgang van de kerk om contactmomenten te vermijden.

Het *streamen* met beeld en geluid van de kerkdiensten in de Ringvaartkerk werd voortgezet. Van dit medium werd relatief veel gebruik gemaakt om de diensten te volgen.

Voor de viering van het avondmaal moest in verband met de coronacrisis een nieuwe procedure worden geschreven en uitgevoerd en aangepast aan de coronaregels van het moment. Mits diensten doorgang vonden, werden de avondmaalsvieringen (normaal 5 keer per jaar) uitgevoerd zoals binnen de regels van de PKN werd geadviseerd. (Geen contactmomenten, niet uit één beker drinken en zoveel mogelijk zittend)

De simultane viering van het avondmaal in De Meander en Dianthus is vanwege gebrek aan belangstelling beëindigd. De mogelijkheid voor een parallelle viering thuis is overwogen en een reële optie, maar vanwege de belasting voor de diakenen wordt hiermee terughoudend omgegaan. Wel bleef er de mogelijkheid om per auto te worden opgehaald om de diensten in de kerk bij te wonen. Hiervan werd zeer beperkt gebruik gemaakt.

Het werelddiaconaat werd in twee diensten onder de aandacht van de gemeente gebracht en de ZWO-commissie participeerde in de 40-dagentijd in de liturgie in een scholingsproject in Zambia, voor de ondersteuning van weeskinderen die ten gevolge van de aids-crisis zelf zorg moesten geven aan hun directe familieleden en daardoor onder meer niet naar school konden.

Kaarten ter bemoediging

De diaconie verzorgde ook dit jaar weer de kaarten ter bemoediging en als blijk van medeleven bij ziekte en verdriet. Via deze kaarten kan de gemeente de zorg voor elkaar tot uitdrukking brengen en worden de voorbeden in de eredienst concreet zichtbaar.

3. Gemeentediaconaat

Vrijdagmorgeninloop

Al enkele jaren was er iedere vrijdagmorgen tussen 10:00 en 11:30 uur een laagdrempelige 'Open Kerk' voor iedereen. Lid van de kerk of niet. Er was gratis koffie of thee (pot voor financiële bijdrage) en de gelegenheid een praatje te maken met andere bezoekers. Naast een kern van vaste bezoekers waren er ook ambulante bezoekers. De doelstelling is oog hebben voor elkaar. Er was door de open structuur van de kerk ook vaak contact met andere werkgroepen binnen de kerk en regelmatig maakten bezoekers gebruik van de gelegenheid om de boekenkamer te bezoeken. Nieuw in 2021 is de openstelling van de kerk op vrijdagmorgen voor contact met een pastoraal medewerker, geïnitieerd door de Pastorale Raad. In de kerk kan men bij het liturgisch centrum de stilte zoeken of een kaarsje aansteken. Vanwege de *coronacrisis* was de vrijdagmorgeninloop maar zeer beperkt geopend, voornamelijk rond de zomermaanden.

Ouderen

Vanuit de diaconie wordt extra aandacht besteed aan het bezoekwerk onder ouderen. Hiervoor zijn vier diakenen betrokken bij de pastorale wijkteams. Vanwege de crisis werd het bezoekwerk dit jaar voornamelijk per telefoon gedaan. Erg jammer voor de ouderen, die juist het persoonlijke contact misten. De diaconie bezorgde bij alle 80-plussers voor de Pasen een zelfontworpen kaart en een klein plantje als groet. De jaarlijkse kerstviering in samenwerking met de RK Parochie St. Joseph voor ouderen kon geen doorgang vinden. Er werden wel kerstattenties bezorgd in de vorm van een kaart naar eigen ontwerp met een kerstwens.

Gemeentelunches

Het initiatief van een voormalige diaken en zittende diaken voor de organisatie van gemeentelunches werden jaarlijks één of twee lunches (waaronder de inmiddels klassieke snertlunch!) aangeboden aan gemiddeld 70 gemeenteleden in uitlopende leeftijden. De lunches leveren een mooie gelegenheid om elkaar informeel te ontmoeten en zo de samenhang in de gemeente te bevorderen. Helaas konden ook deze lunches geen doorgang vinden. Wel werd er als vervanging voor de lunch op inschrijving snert verstrekt. Hiervan werd goed gebruik gemaakt. De opbrengst was bestemd voor een voorgenomen reis van jongeren uit de gemeente in het kader van Jongeren in Actie.

Armoedevraagstuk

Omdat de inzet voor 'stille hulp' in onze eigen gemeente beperkt blijft, hebben we enkele jaren geleden besloten om onze steun te richten op bestaande initiatieven, zoals de Stichting Zuidplas Helpt en de lokale en Rotterdamse voedsel- en kledingbanken.

Kledingbanken

In het voorjaar in de week van de Bidstond voor gewas en arbeid hield de diaconie en op *coronavrij* wijze een kledinginzameling speciaal voor kinderen. Wegens sluiting van de Rotterdamse kledingbank in verband met *coronavirus* is de opbrengst van 2020 en 2021 overgedragen aan de lokale kledingbanken van de Stichting Sarfat (Oekraïne/Moldavië) en de Stichting Koffie en Zo (Lokaal).

Voedselbanken

In verband met een kritischer houding van de Keuringdienst van Waren m.b.t. houdbaarheidsdata werd het moeilijker om voedsel aan te bieden. Wel blijft er meer behoefte aan non-food artikelen. In de week van de dankdag voor gewas en arbeid werd een actie gehouden voor voedselbanken met een goede opbrengst. Het voedsel werd verdeeld over de lokale Voedselbank – voor personen die nog in de toelatingsfase waren - en de landelijk georiënteerde Rotterdamse Voedselbank. Met betrekking tot de lokale voedselbank, die afhankelijk is van giften, is er nauwe samenwerking met de diaconie van de RK Parochiekerk St. Joseph. In 2021 werd een bedrag van €1.844,- overgemaakt om de Voedselbank extra te steunen.

Actie boodschappenpakketten

Rond de jaarwisseling van 2021 naar 2022 organiseerde de diaconie, in samenwerking met deelnemende kerken uit het Diaconaal Maatschappelijk Platform, evenals voorgaande jaren een inzameling van actiezegels uitgegeven door een lokale supermarkt. Met de bijeen gespaarde zegelboekjes konden dozen met levensmiddelen, ter waarde van € 50,- per stuk, worden opgehaald. Ook werden een aantal fysieke dozen gedoneerd. In totaal konden 45 dozen met boodschappen worden verstrekt aan mensen die dit goed konden gebruiken, zowel binnen als buiten de kerkgemeenschap, waaronder voor de Stichting ZO! De lokale Voedselbank en cliënten van Budgetmaatje.

Kerstpakketten

In december 2021 werden in totaal 15 boodschappenpakketten verspreid: 8 grote (waarde € 55,-) en 7 kleine (waarde € 35,-). De kleine pakketten zijn bedoeld om symbolisch wat 'luxe' te delen met mensen, die een attentie nodig hebben. De grote pakketten zijn bestemd voor personen of gezinnen voor wie een boodschappenpakket voor wat betreft hun financiële situatie ook daadwerkelijk gewenst is. Aanvullend werden door een gemeentelid een aantal kerstpakketten gedoneerd waarvoor een zinvolle bestemming is gevonden. Alle uitgegeven kerstpakketten gingen vergezeld van 'cadeautjes' gedoneerd door een gemeentelid.

Diaconale vakantieweken

In 2021 zijn er vanwege de coronacrisis geen diaconale vakantieweken georganiseerd. De laatste jaren waren er geen aanmeldingen voor een diaconale vakantie. Vermoedelijk heeft dit ook te maken de welvaart van onze ouderen, met het grote aanbod van uitjes door onder meer de Uitbus en het aanbod van activiteiten binnen lokale verzorgingstehuizen.

Stichting ZO!

De diaconie heeft in incidentele gevallen contact met de gemeentelijke Stichting ZO! (Zuidplas Ondersteunt!), onder meer waar het gaat over armoedebestrijding en budgetmaatje. In 2021 waren er diverse onderlinge contacten, onder meer in verband met de kleding- en voedselinzamelacties.

4. Lokaal diaconaat

Vluchtelingenwerk

De diaken voor het vluchtelingenwerk heeft regelmatig contacten met een Syrisch gezin dat in het verleden werd ondersteunt. Tevens nam hij deel aan vergaderingen over vluchtelingenwerk.

Diaconaal Platform Zuidplas

Het informele Diaconaal Platform Zuidplas is in 2020 is opgeheven bij gebrek aan initiatieven. Tevens waren er te weinig contacten met kerken buiten Nieuwerkerk om betekenisvol te zijn. Op initiatief van van het VIP (Vrijwilligers Informatie Punt), onderdeel van de Stichting ZO! is er in 2021 een Diaconaal Maatschappelijk Platform Nieuwerkerk tot stand gekomen. Op verzoek van onze diaconie ligt het initiatief tot organisatie en vergaderingen nu bij de Stichting ZO!, met name vanwege de dreiging dat er bij bestuurswisselingen binnen de diaconieën geen continuïteit is. In 2021 werd tweemaal vergaderd. Bij de digitale oprichtingsvergadering waren alle kerkelijke organisaties van Nieuwerkerk betrokken, alsmede het bestuur van de plaatselijke Moskee. De daarop volgende videoconferenties werden bijgewoond door de mainstream kerken in Nieuwerkerk. Dit lijkt blijvend. De Stichting ZO! levert kennis, informatie en sprekers tijdens vergaderingen en de kerken delen informatie over hun acties en wensen. Hierdoor is intussen een goed werkend informatienetwerk ontstaan. Afsproken is om driemaal per jaar samen te komen.

Kerstmiddag geen doorgang

Sinds 2016 wordt op 2^e Kerstdag voor iedere bewoner een samenzijn georganiseerd in een kerk in Nieuwerkerk aan den IJssel. De bedoeling is om warmte, gezelligheid en zingeving aan te reiken aan een ieder, kerkelijk betrokken of niet, die daar behoefte aan heeft. Leden van onze kerk en diaconie waren aanwezig en/of betrokken gedurende deze middag. Er is een min of meer vaste groep van vrijwilligers uit verschillende kerken betrokken bij dit mooie en zinvolle werk, waarin alle kerken

vertegenwoordigd zijn alsmede de ouderenbond PCOB. Helaas kon ook de kerstmiddag in 2021 in verband met de crisis geen doorgang vinden.

Kerstattenties

Aan ouderen vanaf de leeftijd van 80 jaar werd in december een advent/kerstboekje aangereikt met een groet in de vorm van een kaart.

5. Landelijk en wereldwijd

ZWO

Voor het taakgebied van zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking is een afzonderlijke commissie actief die zorg draagt voor de fondswerving, de selectie van projecten en de bevordering van de betrokkenheid van de gemeente bij de ZWO-projecten, onder meer tijdens de zondagen van het werelddiaconaat. De verbinding tussen het college van diakenen en de commissie werd verzorgd door de ZWO-diaken. Deze werkwijze werd in 2021 in gezamenlijkheid geëvalueerd. Geconstateerd werd, dat de wijze van fondswerving naar wens van Diaconie en ZWO-commissie verloopt en daarom is besloten om deze ongewijzigd te laten. Gedurende de 40-dagentijd vroeg de ZWO-commissie aandacht voor het waterproject in Zambia dat deels nog in 2021 doorliep. Op twee zondagen werd aandacht besteed aan dit project. De ZWO-bestemming voor 2022 wordt een project in Libanon.

Landelijke Diaconale Dag

Helaas kon ook de Landelijke Diaconale Dag in 2021 (weer) geen doorgang vinden.

6. Financiën

In de geïntegreerde jaarrekening van de diaconie en ZWO-commissie wordt financiële verantwoording afgelegd aan de gemeente.

De totale inkomsten en uitgaven liggen in lijn met 2020.

Ten opzichte van de begroting 2021 zit een positief verschil van ca. €10.000, voornamelijk veroorzaakt door doel- en doorzendcollectes die hoger zijn dan begroot.

In vergelijking met 2020 kwamen de totale diaconale vrij te besteden inkomsten in 2021 ruim € 1.900 lager uit.

Voor het ZWO-project in Zambia werd in 2021 het - mooie - bedrag van € 13.608,- bijeengebracht en afgedragen aan Kerk in Actie. In 2020 bedroeg de opbrengst voor het Bangladesh-project €9.100. Uitgangspunt bij de inkomsten voor ZWO is dat deze rechtstreeks worden doorgegeven aan het Kerk in Actie project onder aftrek van een klein bedrag voor kantoor- en bankkosten.

Het gecombineerde exploitatieresultaat van de ZWO/diaconie over 2021 bedroeg €903 positief en is toegevoegd aan de algemene reserve.

Het saldo van deze vermogensreserve, per ultimo 2021 €10.553 wordt noodzakelijk geacht om in voorkomende spoedgevallen giften en/of renteloze leningen te kunnen verstrekken.

In het voorjaar van 2022 is in Nieuwerkerk a/d IJssel een noodopvang ingericht voor de tijdelijke huisvesting van ca. 120 Oekraïense vluchtelingen.

Naar verwachting zal op de diaconie ook een financieel beroep worden gedaan om bij te dragen in een fonds waarin de kerken in Nieuwerkerk participeren. De bedoeling is dat uit dit fonds aankopen/"leukigheidjes" ed. worden bekostigd die niet uit andere bronnen gefinancierd kunnen worden.

Naast de bestemmingen voor de landelijke afdracht collectes, ondersteunde de diaconie in 2021 ook de volgende doelen via eigen doelcollectes, avondmaalcollectes of giften:

➤ Bestrijding Corona India	€ 386
➤ Missionair werk/Zending	€ 712
➤ Binnenlands Diaconaat	€ 161
➤ Werelddiaconaat	€ 981
➤ Hulp Lesbos	€ 260
➤ Hulp Zambia	€ 112
➤ Hulp slachtoffers Boko Haram	€ 161
➤ Noodhulp Kerk in Actie	€ 242
➤ Noodhulp Jemen	€ 266

De bestemming van het oorspronkelijke gecombineerde positieve exploitatieresultaat van ZWO/Diaconie over 2021, groot €3.553, is in 2022 tot een bedrag van €2.650 aangewend voor diverse (diaconale) doelen en opgenomen onder de kortlopende schulden.

Onderstaand de verdeling:

• Stichting Mision Timoteo	€ 350
• UNHCR/Vluchtelingenwerk	€ 350
• Hospice IJsselhuis	€ 350
• Diaconaal Centrum Pauluskerk	€ 350
• Wijkpastoraat Rotterdam West	€ 350
• Jongeren in actie (eigen kerk)	€ 200
• Stichting Leergeld Hollandsche IJssel	€ 350
• Stichting Camino	€ 350
Totaal	€ 2.650

Telcommissie

Binnen de telcommissie, die bestaat uit 4 leden onder leiding van een diaken, vond in 2021 geen personele wisseling plaats. In toenemende mate neemt het elektronisch geldverkeer toe en de fysieke geldstroom af. De kosten om geld te storten nemen toe en bankbiljetten en muntgeld kunnen niet op één (private) locatie worden gestort. Door het aantal stortingen, mede vanwege minder of geen kerkbezoekers en lagere collecteopbrengsten, te beperken tot enkele keren per jaar, konden de stortingskosten zo laag mogelijk worden gehouden. Naar de toekomst toe, zal hiervoor ander beleid moeten worden geformuleerd. Omdat digitale collecten op alle tijdstippen in de week binnenkomen is besloten om het vermelden van de collecteopbrengsten op de Zondagsbrief te stoppen en te bundelen in de Over en Weer.

College van Diakenen, mei 2022.